

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
13.9.2013
Taltionumero
2896
Diaarinumero
1656/3/12

1 (6)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus 22.5.2012 nro 12/0296/3

Asian aikaisempi käsittely

Hämeenlinnan kaupungin terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan yksilöhuoltojaoston alainen viranhaltija on 28.6.2011 tekemälään päätöksellä (2011 197) myöntänyt A:lle vammaispalvelulain mukaista avustusta asunnon muutostöihin enintään 1 400 euroa. Päätöksessä on todettu korjauskohteena olevan ulkoluiska ja lumiesteet.

A on vaatinut päätöstä muutettavaksi siten, että lumiesteiden sijaan hänelle myönnettäisiin kate pihan päälle noin 20 neliömetrin suuruiselle alueelle.

Hämeenlinnan kaupungin terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan yksilöhuoltojaosto on 1.9.2011 (§ 96) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt A:n valituksen yksilöhuoltojaoston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovellettavat säännökset

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kunnalla ei kuitenkaan ole erityistä velvollisuutta kustannusten korvaamiseen, jos vaikeavammaisen henkilön riittävää huolenpitoa ei voida turvata avohuollon toimenpitein.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammaispalveluasetus) 12 §:n 1 momentin mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon rakentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituksessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt. Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä.

Vammaispalveluasetuksen 13 §:n mukaan suoritettaessa korvausta asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden tai laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin pidetään vaikeavammaisena henkilöä, jolle liikkuminen tai muu omatoiminen suoriutuminen vakituksessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia.

Asiassa esitetty selvitys

Vammaispalveluiden 21.12.2010 päivätyn kuntoutus- ja palvelusuunnitelman mukaan A:lla on perinnallinen ALS sairaus. Hän tarvitsee liikkumisen apuvälineinä osittain pyörätuolia ja ulkona rollaattoria. Hämeenlinnan kaupungin terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on todennut, että A on kiistatta vaikeavammaisen ja oikeutettu välttämättömiin asunnon muutostöihin.

Lautakunnan lausunnosta käy ilmi, että A:lle on myönnetty henkilökohtaista apua 80 tuntia kuukaudessa. Avustajana toimii tällä hetkellä A:n tytär, joka voi avustaa vain iltaisin ja viikonloppuisin, koska hän käy koulua. Lisäksi A:lle on myönnetty taksimatkat työmatkoihin sekä 10 asiointimatkaa kuukaudessa. A käyttää asiointeihin myös omaa autoa, jonka hankkimiseen hän on saanut korvausta 1 500 euroa.

Lautakunnan yksilöhuoltojaoston päätöksessä 1.9.2011 § 96 on muun muassa todettu, että nyt asunnon muutostöinä myönnettyjen ulkoluiskan ja katon lumiasteiden avulla turvataan A:n pääsy ulos, niin saattajan avustamana kuin omatoimisestikin. Ulkoluiskan tarkoituksena on varmistaa uloskäynnin esteettömyys, ja lumiasteiden tarkoituksena on varmistaa luiskalla kulkemisen turvallisuus ja estää keväällä suurien lumikuormien putoaminen alas katolta. A:n esittämän katteen vaikutus lumisateen ja tuiskun sattuessa on vaikeasti määriteltävissä oleva asia, sillä lumella on taipumus kinostua myös kulkuväylille ja katteiden alle. A:lla on kertomansa mukaan vaikeuksia liikkua lumessa, jonka syvyys ylittää 2–3 cm. Lumisateen sattuessa liikkumisen ongelmat ovat näin ollen olemassa myös luiskan ulkopuolella.

A on valituksessaan ja antamassaan selityksessä todennut, että päivisin, kun avustaja ei ole käytettävissä, hän ei pysty lähtemään lainkaan kotoa, jos sataa lunta. Ongelmana ei ole katolta putoava lumi vaan taivaalta satava ja tuulen pöllyttämä lumi, joka kinostuu portaitten eteen. Kate vähentäisi lumen kinostumista ja siirtäisi kinoksen paikkaa siten, että A pääsisi autolle omatoimisesti ja voisi ajaa kinoksen yli. Iltapäivällä avustaja voi poistaa kertyneet lumikinokset. Talvikelillä luiska on usein myös liukas, ja tästäkin syystä kate on välttämätön.

Hallinto-oikeuden johtopäätökset

Asiassa on riidatonta, että A on sellainen vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentissa ja vammaispalveluasetuksen 13 §:ssä tarkoitettu vaikeavammainen henkilö, jolle kunnan on korvattava välttämättömistä asunnon muutostöistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Valituksessa on esitetty, että luiskalle voi sen käyttöä hankaloittavasti kertyä talvella lunta, ja taivaalta satava ja tuulen pöllyttämä lumi kinostuu portaitten eteen. Lisäksi luiska voi talvella olla liukas.

Luiskan yläpuolelle rakennettava kate voi talvella helpottaa A:n liikkumista ulos asunnosta. Kun kate ei kuitenkaan täysin estäisi lumen kasautumisesta tai liukkaudesta aiheutuvaa haittaa, kyse ei ole muutostyöstä, jolla kyseinen este voitaisiin kokonaan poistaa. Katetta ei näissä oloissa voida pitää vammaispalvelulaissa tarkoitettuna välttämättömänä asunnon muutostyönä. Luiskan on katsottava turvaavan A:n välttämättömän kulun asuntoon ja sieltä ulos vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentissa edellytetyllä tavalla.

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan päätöstä ei näin ollen ole syytä muuttaa.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja yksilöhuoltojaoston päätökset kumotaan.

Katteesta on suunniteltu 20 neliön suuruista juuri sen takia, ettei katolta tuulen puhaltama lumi kinostuisi oven eteen. Kate estäisi lumen kinostumisen luiskalle ja luiskan välittömään läheisyyteen. Näin A pääsisi autolle. Kun luiska pysyisi kuivana, se ei myöskään olisi niin liukas. Ennen luiskan rakentamista lumi piti poistaa vain yhdeltä rapulta ja taksi pääsi ajamaan parin metrin päähän rapusta. Nyt lumesta puhdistettavana on noin seitsemän metrin pituinen luiska. A on liukastunut jäisellä luiskalla ja loukannut itsensä.

Jos A ei kävisi töissä, kate ei olisi niin tärkeä, koska A voisi jäädä kotiin lumisadepäivinä. Kate on välttämätön A:n omatoimisen liikkumisen edellytys.

Hämeenlinnan kaupungin terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan yksilöhuoltojaosto on antanut selityksen, jossa se on vaatinut valituksen hylkäämistä ja lausunut lisäksi muun ohella seuraavaa:

A on vaikeavammainen henkilö, jolla on oikeus korvattaviin asunnon muutostöihin. Kotikäynnillä joulukuussa 2010 A:n kanssa on sovittu, että kiinteistöön rakennetaan luiska. Luiska ja lumiesteet on myönnetty kustannusarvion mukaisesti. Hänelle on myönnetty henkilökohtaista apua 80 tuntia kuukaudessa. Luiskalla poistetaan esteitä asunnon välittömästä läheisyydestä. Katteen rakentamisessa ei ole kysymys vammais-palvelulain tarkoittamasta välttämättömästä rakennustyöstä. Kate ei estä lumen kinostumista tai liukkautta, se vain siirtää kinoksen paikkaa.

A ei ole antanut hänelle varatusta tilaisuudesta huolimatta vastaselitystä.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Anne E. Niemi

Eija Siitari

Alice Guimaraes-Purokoski (t)

Tuomas Lehtonen

Outi Suviranta

Asian esittelijä,
oikeussihteeri Camilla Sandström

Jakelu

Päätös

A, maksutta

Jäljennös

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Hämeenlinnan kaupungin terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunnan yksilöhuoltojaosto